

je vse štiri telice zvagal. Potem je pa to skušnjo narobe naredil: tiste dvé, ki ste dobivale prvih 14 dni namočeno deteljo, ste dobivale skozi družih 14 dni suho; une dvé pa, kterima je kladel poprej suho, ste dobivale zdej namočeno. Po tem je vse spet zvagal. In kolikšen je bil razloček? Le za dober funt (libro). — Če pa se pomisli, da namakanje delo in stroškov prizadene, je očitno, da se ta mali razloček ne izplača.

Res pa je, da so telice poparjeno deteljo hitreje in raji pojedle, namočeno v 45 minutah, suho v eni uri. Namočena klaja je tedaj zlo enaka frišni: živina jo raji je. O tacih okoljsinah tedaj, ko želi gospodar svojo živino hitro spitati (odebeliti), je koristno, ji klasti namočeno hrano. Tudi mladi živini, ko se odstavi od matere in še tako dobro kot stara zvečiti ne more, tekne namočena klaja bolj kakor suha.

Tudi pri molzilih kravah je Boussingault skušal namočeno in suho klajo skozi 14 dni, pa nobenega razločka ni bilo, da bi se bilo po namočeni klaji več mleka namolzilo.

Vsaka reč se mora tedaj natanko in na drobno skusiti, da se pravo zvé.

Starogodovinski pomenki.

Mitologiški kraji.

Razložil Davorin Terstenjak.

Med rekama Muro in Dravo, med rečicama Ščavnico in Pesnico v domači konjobjubnih murskih Polancev, bistrih in bogato nadarjenih Ščavničarjev in krepkih rokodelnih Pešničarjev v okolici čebularjev ali lukarjev dravskih Polancev opominja skoro vsaki potok in breg, vsaka srenja in ves na bogočastje starih Slovencev. Posebno nahajamo spomin na Višnuizem in Shivaizem; prvi se pokazuje skoro v vsih svojih Avatah. Od ogerske meje — od bogatih ljutih berd, kakor se lotmerške gorice v starih pismih nahajajo, gor do slovenskih rodovitnih goric se uverstuje ves za vesjo, ktera je ime dobila ali po kašnem božanstvu ali po simbolu starih indoslovenskih božanstev.

Začnimo pri ogerski meji: Tam najdemo Radoslavce in Godemarce, v njih bližini Radomérje in Radmerščak. Vishnu se veli v šesti avatari Rama *), to je, radosten godeč bog, ein fröhlicher, spieler, friedlicher Gott, kakor Dapper prav prestavlja; saj je veselje, radost in mir na svet prinesel. V sosesčini Radoslavcov in Godemarcov so Sitarovci ime dobivši po lepi ženi Sita, ktero je Rama-Radoslav — Radomir — Radogost rešil iz ječe orjaša Ravena.

Ne daleč od Sitarovec poldrugo uro so Rucmanci, tudi mitologiška ves, ker Rucmani se je velela lepa žena Kershna-Kersnikova. Gor od Radoslavce pridejo imena iz avatar Vishnovih; te so: Berkovci po častju Varaha-avatare ime dobivši, — častitelji bera — bermana — beruna — morjesca. — Za Berkovci pridejo kraj Ščavnice ležeči Žihlevci. Singha se v indiskem veli lev, od glagola singh, slovenski žig, žigati, žihati, nemški sengen, ker v zodiacu ima lev svoje mesto in naznanja žgavno letno solnce. Staremu imenu žig so novo lev, da se pomen ne pozabi, pridjali. Na celskih kamnih se najde ime Levčimar in blizo Cela je ves Levč. Iz zidovja starega mesta pa se režijo leví podobe Vishnutove.

*) Tema besede „Rama“ je ram gaudere (slovenski goditi), ludere, glej „Bopp gloss. Sansc.“ s. v. Pis.

Tudi Shivaiti so med Radoslavci živeli in zato je v njihovi okolici ves Vugričevci po častju Shive Ugre (horridae, asperae Deae). Ne daleč od Vugričevce so Babinci, častitelji Bhavany-Babe.

Al kakor na rimsko-slovenskih kamnih nahajamo podobe združene častja Vishnuvega in Shivatovega, tako tudi vesi, in poleg Vugričevce so častitelji Buda-ta devete avatare Vishnuve — Budislavci in poleg Babine Noršanci, kteri imajo na dravskem polju brate, Možkance častitelje Vishnu — Nara. V bližini Berkovcev nahajamo Volehnece, prek čez breg Bočkovce; njihovi sosedi so Tèrbegovci, in rečica skoz ves tekoča Turja — vse častitelji vola, tèra, tura, boča Shivatovega. Tudi ime boč *) pomeni vola — bosa, ker tudi besedo bos (latinski) basvan (indiški) so naši predstariši poznali, kakor beseda Bosman (der Stierkuchen) od vsih starih narodov božanstvom darovana pogača pričuje. Kraj Bočkovcev najdemo zlobne stvari Shivatove kakor Drakonce in Sèncak po častju draka — sána — sèna (sánca, sèнца) Shivatovega **). Ne daleč od Drakonc in Sèncaka najdemo imena Botkovce ali Butkovce nastavše po častju butov, buterov — peklenških slugov Shivatovih, in vsaki Ščavničar še pozna pevko: „Da te tri buteri! dass dich drei T....!“ V bližini Butkovcev so Vratislavci. Shiva se je tudi velel Varavart restituens, vratitelju, povračnik dobrih in hudih del.

(Konec sledí.)

Drobtinčica brez zamere.

Sostavek v „Novicah“ pod naslovom: „Čigava je?“ me napelje nekaj povedati, kar mi že zdavnej na sercu leži. Mnogo naših slovenskih pisateljev namreč marsikaj iz družih jezikov prestavlja ali predeluje, pa delo za svojo izvorno robo prodava. Da pisatelj tudi druge pisatelje ali pevce včasí porabi, ni pregreha, al pregreha je, ako se ptuje blago za svoje lastno prodaja in se pisatelj z drugim perjem lepša. Naj bo vsak pisatelj ali pevec vsaj toliko pošten, da odkrito-serčno pové: od kod je reč ali predmet vzela in svoje delo napravil? Kdo bi hotel, koliko je že meni znano, iz nemškega ali iz latinskega itd. ukradenega razodeti, bi mnozega gospoda zamogel pred-svetom za literarnega tata osramotiti.

J. H.

Kratkočasnice.

Zadnja volja. „Tak juter bote, gospod fajmošter, mojo zadnjo voljo zaslišali?“ — reče en mestjan svojemu fajmoštru. „Kako to? vašo zadnjo voljo? Kaj Vas ne bom še le juter poročal? Poroka in pa testament ne gresta vkup!“ „Pač, pač, gosp. fajmošter, juter bom še enkrat imel svojo voljo, pa bo zadnjikrat; za naprej bo le volja moje žene veljala.“

Čudna tolažba. Nek jud, ki je le špekuliral, kako bi si več premoženja pridobil, je prišel vès žalosten iz sinagoge. En drug jud ga sreča in ga vpraša: brate! zakaj si tako pobitega serca? „I, kako da bi ne bil! Rabi nam je ravno razlagal, da vsi bomo prah, ker smo iz praha vzeti.“ „Si pravi norec, da te to žali! če bi bil iz zlata, in bi mogel postati prah, bi bila to

*) Visoka gora Boč pri Polčanih torej pomeni to, kar Tora. Na Pohorji je gora, kteri se pravi Turjak, kar so domači pisatelji krivo od Turkov izpeljevali. Poznam goro tudi na Pohorji, ktera ima podobo bikove glave, zato ji ljudstvo pravi turova glava. Pis.

**) Od besede sán, sèn, drak pride poznamenje saní, der Schlitten, ker sanici imate podobo kačjo. Primeri koza žival, in koza orodje, bik žival, in bik peč lenišnica in bik tersov lók, kobilica, die Stutte in kobilica, der Auswuchs am Rebenstock, kokot ptič domači in kokot orodje pri pipi itd. Pis.